

๑. ชื่อผลงาน / เรื่องเล่า : แอน.....แรงงานหญิงข้ามชาติ

โดย สุวิมล สุภามา โรงพยาบาลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

๒. คำสำคัญ : แรงงานหญิงข้ามชาติ/เอชไอวี

๓. สรุปเรื่องเล่าโดยย่อ :

จากการได้ร่วมทำงานกับ NGO เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ ทำให้ได้สัมผัสกับชีวิตหญิงข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในเมืองไทย ด้วยเหตุผลเดียวคือเรื่องปาก ท้อง ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากมาอยู่ในประเทศที่เจริญคาดหวังว่าการเข้ามาขายแรงงานจะทำให้พ่อแม่ พี่น้องมีความเป็นอยู่ที่สบายขึ้น แต่เรื่องราวที่ได้ยินอันเนื่องมาจากผู้จัดการประชุมบอกว่า “อาจารย์ครับ อยากให้อาจารย์ช่วยน้องที่มาเข้าร่วมประชุมคนหนึ่ง เขาอนร้องให้ทุกคืน สงสารเขา อยากรบกวนอาจารย์ Counseling ให้ด้วย” กลับทำให้พบว่าความฝันของผู้หญิงคนหนึ่งได้พังทลายลงอย่างสิ้นเชิง ดังเรื่องราวทั้งหลายที่พรั่งพรูออกมาพร้อมกับน้ำตาของหญิงสาวประเทศเพื่อนบ้าน

แอนเดินทางข้ามน้ำโขงข้ามพรมแดนที่ติดกับประเทศไทยเข้ามาเสี่ยงโชคในเมืองไทย ด้วยความหวังที่ต้องการเงินทอง กลับไปช่วยเหลือครอบครัว พ่อแม่ พี่น้อง เพราะเห็นว่าคนในหมู่บ้านเมื่อกลับไปจากเมืองไทยแล้วมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถสร้างบ้านหลังใหญ่ พ่อแม่มีกินมีใช้ และแต่งตัวสวยขึ้น

แอนเข้ามาเมืองไทยกับคนเพื่อนบ้านที่รู้จัก เขาบอกว่าหาเงินง่ายกว่าที่บ้าน โดยทำงานในร้านอาหารเป็นสาวเสิร์ฟอาหาร มีข้าวให้กิน มีเงินพิเศษให้ด้วย งานไม่หนัก ถ้าสู้งานก็เงินดี ผลๆ โชคดีมีคนรับเลี้ยงดูได้สามเป็นคนไทยยิ่งสบาย สิ่งที่ได้ยินได้ฟังมันช่างเย้ายวนน่าลิ้มลองทั้งสิ้น แอนจึงตัดสินใจมากับคนที่ชักชวน พ่อแม่ไม่ขัดข้อง มาทำงานที่ร้านอาหาร เงินเดือนไม่มากมายเท่าไรนัก มีข้าวให้กิน มีเงินพิเศษเพียงเล็กน้อยพออยู่ได้ แอนก็พยายามเก็บเงิน ด้วยความที่เป็นหญิงสาวน่าตาดี ผิวขาว ดูหล่อ ทำให้มีชายหนุ่มมาติดพันเป็นประจำ หนึ่งในนั้น เอเป็นชายหนุ่มรูปหล่อ พุดจาไพเราะ เจ้าชู้ชอบมาจีบแอนและให้เงินพิเศษเสมอ นานเข้าเมื่อแอนใจอ่อนก็ยอมออกไปกับค่างกับเขา เจ้าของร้านก็จะหักส่วนแบ่งไว้ หลังจากมีอะไรกัน แอนดีใจมากที่เขาอมรับเลี้ยงดูให้ไปอยู่ด้วยที่บ้าน แอนกับเขาไม่เคยป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์ หลังจากที่อยู่ด้วยกันมาระยะหนึ่ง เขาบอกแอนว่าเขาติดเชื้อโรคเอดส์ แต่กินยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ แอนไม่รู้จักโรคเอดส์ ไม่รู้จักยาต้านฯ ว่าเป็นอะไร เป็นอย่างไร กับสามีก็มีเพศสัมพันธ์ตามปกติไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย ไม่ได้เรียกร้องในเรื่องของการป้องกันเมื่อแอนตั้งท้องไปฝากท้องที่โรงพยาบาลใกล้บ้านทำให้มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ขึ้นมาบ้าง แอนตรวจไม่พบเชื้อโรคเอดส์ หลังคลอด ลูกก็กินนมแม่ หลังจากคลอดลูกได้ไม่นานแอนเริ่มสนใจเรื่องโรคเอดส์มากขึ้น รู้ถึงการติดต่อ ขณะเดียวกันสามีก็ยังคงเจ้าชู้ไปเที่ยวตามเดิม กับแอนก็ไม่ยอมใช้ถุงยางอนามัย แอนได้แต่บอกสามีพร้อมกับร้องไห้เสموว่า พี่ต้องป้องกันอย่าเอาไปติดคนอื่นอีกเลย มันจะเป็นบาป สามีก็เฉยๆ ไม่พูด กับแอนก็มีเพศสัมพันธ์น้อยลงประมาณเดือนละ ๑ ครั้ง แอนบอกว่า “ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร เพราะเป็นคนต่างชาติ และชาวบ้านที่อยู่ละแวกใกล้เคียงก็รังเกียจไม่ค่อยพูดคุยด้วย กิจวัตรประจำวันคือเลี้ยงลูก แล้วก็ออกไปทำไร่นา สามีก็ไปทำงานโรงงานตามปกติ กลับมาถึงบ้านก็ดูทีวีไม่ค่อยพูดคุยทำให้ไม่ค่อยรู้ว่าสามีคิดอะไรอยู่ พอถามก็บอกว่าเหนื่อย กับลูกก็ไม่ค่อยเล่นด้วย”

ตอนนี้ลูกแอนสามขวบเป็นเพศชาย แอนอยากพาลูกไปตรวจที่โรงพยาบาลชุมชน ใกล้บ้านที่ เคยไปฝากท้อง แวะไปปรึกษา พยาบาลบอกว่าไม่ต้องตรวจถ้าแอนไม่เป็น (เอตส์) ลูกก็ไม่ได้ แต่แอนยังไม่สบายใจ อยากตรวจอยู่ดี แอนถามว่าทำอย่างไรจึงจะได้ตรวจเลือดให้ลูก แอนรู้สึก เป็นทุกข์ทั้งเรื่องลูก เรื่องสามี สามีเองก็เจ็บลงไม่พูดคุยเหมือนเดิม แอนทำอะไรไม่ได้ นอกจาก ร้องไห้ แอนยอมรับว่าสักวันแอนคงต้องติดเชื้อจากสามี เป็นทุกข์กลัวติดเชื้อ น้อยใจสามี เป็นห่วงลูก ขณะนี้สามีย้ายการรักษาจากโรงพยาบาลชุมชน เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลจังหวัดซึ่งก็ไม่ทราบว่าเป็นเพราะอะไร แอนรู้สึกดีขึ้นเมื่อได้รับการพูดคุยซักชวนจาก NGO เพื่อให้มาเป็นแกนนำในการให้คำปรึกษากับหญิงที่เป็นแรงงานข้ามชาติ แอนบอกว่า “ดีใจ ภูมิใจเพราะอย่างน้อยก็ได้มีเพื่อน พูดคุย และจะได้บอกเพื่อนๆ ที่ข้ามมาทำงานให้รู้จักระวังตัว รู้จักป้องกัน” แต่จนป่านนี้ก็ยังไม่รู้ว่า จะเริ่มต้นพูดคุยกับสามีอย่างไร หลังจากให้การปรึกษาแอนดูดีขึ้นมาก เข้าร่วมกลุ่มประชุม สามารถ พูดคุยกับเพื่อนได้ตามปกติ สดชื่นขึ้น บอกว่าจะนำสิ่งที่ได้ไปลองพูดคุยปฏิบัติกับสามีดู ที่ผ่านมาเป็น แอนไม่มีความรู้จริงจัง ไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร แล้วแอนจะโทรมาหา ปรึกษาเป็นระยะ

สิ่งที่ได้จากการทำงานบุญ (Counseling) ครั้งนี้ พบว่า ๑) แรงงานข้ามชาติ โดยเฉพาะแรงงานหญิงมีข้อเสียเปรียบมากมาย ทั้งเรื่องงานเพราะการเข้ามาเริ่มแรกเป็นแรงงานผิดกฎหมาย ไม่มีสิทธิ์เลือกแม้กระทั่งการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รู้ว่าจะติดเชื้อเอตส์เมื่อใด และถึงแม้รู้ก็ไม่อยู่ในสถานะที่อาจต่อรองได้ ชีวิตของแอนเป็นอีกเรื่องราวหนึ่งที่สะท้อนให้สังคมเห็นว่า โรคเอตส์ไม่ได้เมตตาปราณีใครตราบดีที่มันไปเป็นตามธรรมชาติและครรลองของความเห็นแก่ตัวของมนุษย์โดยแท้จริง ๒) พระราชดำรัสของในหลวงที่ตรัสไว้ว่า เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา นั้นในการบริการพยาบาลที่พยายามไปถึงความเป็นองค์กรร่วมแห่งศาสตร์ทางการพยาบาลนั้นแท้จริงแล้วยังเป็นสิ่งที่อยู่ห่างไกลเหลือเกิน ๓) พยาบาลที่ทำงานอยู่กับชุมชนจะมีวิธีการทำงานอย่างไรจึงจะกลายเป็นพยาบาลของชุมชนที่เข้าถึงภาวะสุขภาพของประชาชนอย่างแท้จริง ๔) องค์กรวิชาชีพทางการพยาบาลจะมีการขับเคลื่อนการทำงานของพยาบาลอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

๔. ชื่อและที่อยู่ขององค์กร :

โรงพยาบาลวังสะพุง
๑๑๖ หมู่ ๑๔ ตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ๔๒๑๓๐
โทร.๐๔๒- ๘๔๑๑๐๑, ๐๔๒- ๘๔๑๗๖๔

๕ สมาชิกทีม :

๑. นพ.สุเมธ	ฉันทรุจิ	นายแพทย์ปฏิบัติการ
๒. นางสุวิมล	สุภามา	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๓. นางสาวเมธินี	กิมไพบูลย์	เภสัชกรชำนาญการ
๔. นางรุจิรา	จันทะพิน	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
๕. นางสาวรัตนดา	จันทะบุปผา	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๖. นางสาวอรรวรรณ	พุทซาคำ	จพ.วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์

๗. นายชาญยุทธ	ทองมา	แกนนำผู้ติดเชื้อฯ กลุ่มทานตะวัน
๘. นางโฉมยง	ไทยสา	แกนนำผู้ติดเชื้อฯ กลุ่มทานตะวัน
๙. นางณิระมิตร	อินทะนาม	แกนนำผู้ติดเชื้อฯ กลุ่มทานตะวัน
๑๐. นายทองใบ	พลชา	แกนนำผู้ติดเชื้อฯ กลุ่มทานตะวัน

๖. เป้าหมาย :

แรงงานหญิงข้ามชาติ

๗. ที่มาของปัญหา :

แรงงานหญิงข้ามชาติเข้ามาขายบริการได้สามีคนไทยติดเชื้อเอชไอวีที่รับยาต้านไวรัส ต่อมาตั้งครรภ์คลอดลูก ปัจจุบันอายุ ๓ ขวบ กังวลอยากตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวีให้กับลูกและตนเอง เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์กับสามีไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย พยาบาลบอกว่าไม่ต้องตรวจถ้าแม่ไม่เป็น (เอ็ดส์) ลูกก็ไม่ติด

๘. กิจกรรมการแก้ปัญหา / พัฒนา :

- Individual counseling/ Satir's Model

๙. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น :

แรงงานหญิงข้ามชาติมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากขึ้น สามารถแนะนำแรงงานหญิงข้ามชาติคนอื่นๆ ให้รู้จักป้องกันโรคเอดส์และมีแนวทางในการพูดคุยกับสามี

๑๐. บทเรียนที่ได้รับ :

- แรงงานข้ามชาติโดยเฉพาะแรงงานหญิงมีข้อเสียเปรียบมากมาย ทั้งเรื่องงานเพราะการเข้ามาเริ่มแรกเป็นแรงงานผิดกฎหมาย ไม่มีสิทธิ์เลือกแม้กระทั่งการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รู้ว่าจะติดเชื้อเอ็ดส์เมื่อใด และถึงแม้รู้ก็ไม่อยู่ในสถานะที่อาจต่อรองได้ ชีวิตของแอนเป็นอีกเรื่องราวหนึ่งที่สะท้อนให้สังคมเห็นว่า โรคเอดส์ไม่ได้เมตตาปราณีใครตราบไต่ที่มันไปเป็นตามธรรมชาติและครรลองของความเห็นแก่ตัวของมนุษย์โดยแท้จริง

- พระราชดำรัสของในหลวงที่ตรัสไว้ว่า เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา นั้นในการบริการพยาบาลที่พยายามไปให้ถึงความเป็นองค์รวมแห่งศาสตร์ทางการแพทย์นั้นแท้จริงแล้วยังเป็นสิ่งที่อยู่ห่างไกลเหลือเกิน

- พยาบาลที่ทำงานอยู่กับชุมชนจะต้ององค์ความรู้ที่ดีสามารถเป็นฐานในการปฏิบัติจึงจะทำให้พยาบาลถึงภาวะสุขภาพของประชาชนอย่างแท้จริง

- องค์กรวิชาชีพทางการแพทย์จะมีการขับเคลื่อนการทำงานของพยาบาลอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

๑๑. การติดต่อกับทีมงาน :

สุวิมล สุภามา

โทร.๐๔๒-๘๔๑๑๐๑, ๐๔๒- ๘๔๑๗๖๔

e-mail paewsuwimon@gmail.com

